

MÜZİKTE KADINLAR DEKLARASYONU, ROMA, EYLÜL 2000.

1996'da, Fiuggi'deki 1. Uluslararası "Donne in Musica: Gli Incontri al Borgo" Sempozyumu'nda, yirmi altı ülkeden kadın müzisyenler (besteciler, icracılar, orkestra şefleri, müzikologlar, organizatörler) "Fiuggi 1996 Deklarasyonu" olarak bilinecek olan bir belgeyi imzaladılar. Dünya çapındaki kurumlar ve akademide dolaşan bu Deklarasyon, kadın müzisyenlerin birincil amaçlarını beyan eder.

1999'da Deklarasyon gözden geçirildi ve Eylül 2000'de Roma'daki Vakfın Uluslararası İmtiyaz Komitesi tarafından oybirliği ile kabul edildi. Son hali aşağıdaki gibidir:

Her ülke kendi sınırları içinde, kadın besteciler ile ilgili bilgi ve dökümantasyon için kurumlar kurulmasına yönelik cesaretlendirilmeli ve teşvik edilmelidir. Kurumlar diğer kurumlara müzikte kadınlar ile ilgili bilgi alabilecek ve gönderebilecek bir hazırlık içinde olmalı, kadın besteciler veya icracılara adanmış çağdaş ve antik müzik festivalleri, finansman olanakları, burslar, müzik yaratımı, teşviği ve program hazırlanmasıyla sorumlu kurum ve müzikal yapılanmalar ile ilgili bilgi toplamalıdır. Kadın müzisyenler, eserlerinin güncel orkestral ve müzikal icra repertuarındaki yüzdesinin yükselmesi için kampanyalar ve aktiviteler hazırlanmasında, teşvik ve sipariş edilmesinde daha büyük rol oynamak için teşvik edilmelidir. Kadın müzisyenler ülkelerinin müzikal organizasyonlarında daha çok yer almalı, besteciler ve icracıların değiş tokuşunu desteklemelidir.

Çoğu ülkelerdeki mevzuat kadınlara eşit fırsat ve haklar vermektedir ve teoride her ilgi alanına ulaşmalarına izin vermektedir. Ancak pratikte genellikle durum böyle değildir. Müzikte Kadınlar ile ilgili organizasyonlar kendi ülkelerindeki sosyal gerçeklik ve mevzuatın aynı çizgide olup olmadığını kontrol etmelidir. Birçok ülkede, bunlar her kurumsal seviyede yetersiz olarak temsil edilmektedir. Komisyonlarda, komitelerde ve kadınların yeteneklerinin kullanılabilceği her yerdeki varlıklarını aktif olarak teşvik etmeliyiz. Kadın politikacılar mevzuat ve pratik arasındaki uyumsuzluğu fark etmeli ve finansman olanakları açılması için kadın besteciler ve müzik yaratıcıları adına taraf tutmalıdırlar.

Müzikte kadınlar ile ilgili bilgi, müzik öğretmenleri arasında dolaştırılmalıdır. Kadın müzisyenlerin katkısı, her kültürde, müzik okullarının, kolejlerinin ve üniversitelerinin bir parçası olmalıdır. Aileler kız çocuklarının da erkek çocuklarının da müzik yeteneklerini beslemeli ve her ikisinin de kültürel miraslarına ve geleneklerine saygı göstermelidir.

Kadın müzisyenler, Sanatçı'nın Hakları ve 1998'de Stockholm'daki Gelişim için Kültürel Politikalar üzerine Hükümetlerarası Dünya Konferansı'nın Son Dökümanı olarak bilinen UNESCO beğelerinin okumaya, ezberlemeye ve kullanmaya teşvik edilmelidir.

Kadınların, her seviyedeki kültürel politikaların formüle edilmesinde ve uygulanmasındaki katılımı ve kültürel dünya içerisindeki karar verme pozisyonlarına ulaşmalarını sağlamak için, kültür ve gelişimdeki başarıları tanınmalıdır. Her cemiyetteki kadın sanatçı ve yaratıcıların sanatsal haklarının korunması, teşvik edilmesi, sürdürülmesi ve teminat altına alınması önemlidir. Yalnızca bu şekilde, kültürün ve mirasın çağdışı ve tek kültürlü bir erkek bakış açısının yenilmesi ve yerine yenisinin konulmasını sağlayabiliriz.

Yalnızca bir insana veya kültüre değil bütün olarak tüm insanlığa ait olduğu için maddi ve maddi olmayan mirasın iletilmesindeki önemli görevimiz gözden kaçmamalıdır.

E. Selen Gülün
Pianist/Composer/Educator

Tolga Tüzün
Head of Music Department, Istanbul Bilgi University